

**ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ,
ՄՆՆԴԱՅԻՆ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ
ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ
ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿ**

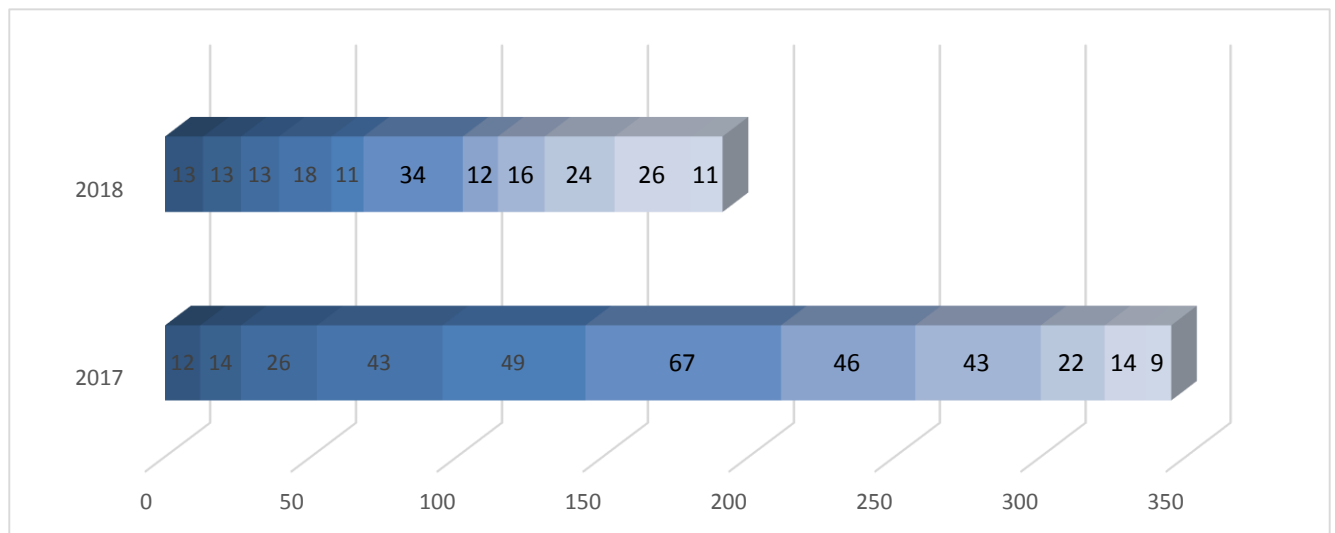
ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2018 թ.

ՎԱՐԱԿԻՉ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ՍՆՆԴԱՅԻՆ ԵՎ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ԹՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՃԱՐԱԿԱՅԻՆ ԻՐԱՎԻՃԱԿ

2018թ. նոյեմբեր ամսվա ընթացքում Հայաստանի Հանրապետությունում չեն արձանագրվել այնպիսի վարակիչ հիվանդություններ, ինչպիսիք են տիֆեր, պարատիֆեր, կատաղություն, խոլերա, ռիկետցիոզներ, փայտացում, դիֆթերիա, սուր պոլիոմիելիտ:

Հատուկ վրանգավոր վարակներ

Բրուցելոզ

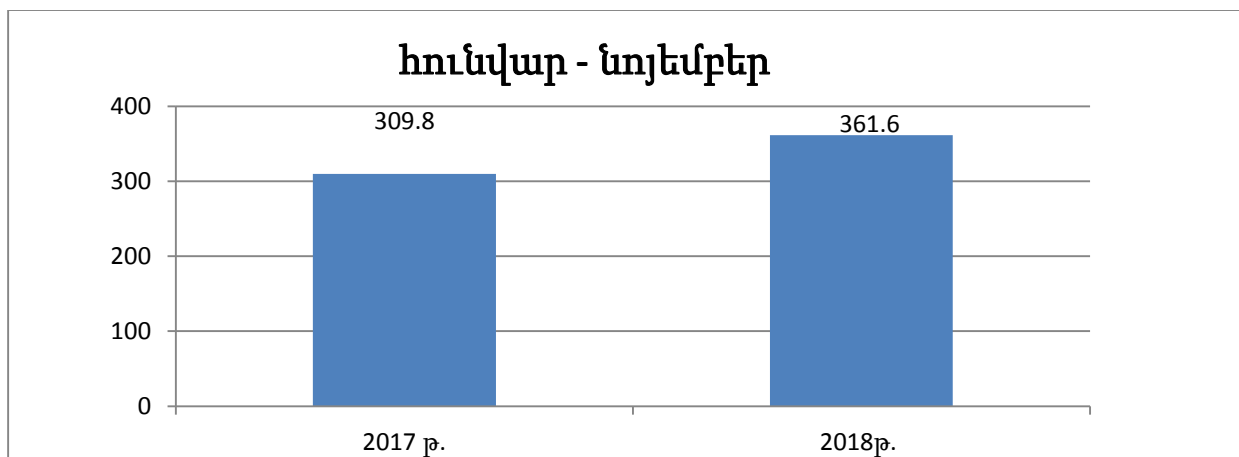
Գծապատկեր 1. Հայաստանի Հանրապետությունում 2017-2018 թթ հունվար-նոյեմբեր ժամանակահատվածում արձանագրված բրուցելոզի դեպքերը

Գծապատկերի տվյալները վկայում են այն մասին, որ հանրապետությունում 2018թ. նոյեմբերի ընթացքում արձանագրված բրուցելոզի դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ նվազել են 2.3 անգամ, իսկ 2017թ. նոյն ժամանակահատվածի համեմատ աճել՝ 1.2 անգամ: 2018թ. նոյեմբերի ընթացքում հանրապետությունում արձանագրվել է բրուցելոզի 11 դեպք, որից 1-ը՝ Երևան քաղաքում, 6-ը՝ Արարատի, 1-ը՝ Գեղարքունիքի, 1-ը՝ Կոտայքի, 1-ը՝ Շիրակի, 1-ը՝ Լոռու մարզերում: Յուրաքանչյուր դեպքի մասին տեղեկատվություն է տրամադրվել ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարությանը՝ կենդանիների շրջանում համապատասխան միջոցառումներ կազմակերպելու համար:

Աղիքային վարակիչ հիվանդություններ

Հայաստանի Հանրապետությունում 2018թ. նոյեմբեր ամսին արձանագրվել է աղիքային վարակիչ հիվանդությունների 877 դեպք, որից 297 դեպքն արձանագրվել է Երևան քաղաքում, 580-ը՝ մարզերում: 2017թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ աղիքային վարակներով հիվանդացությունը աճել է 240-ով: Երևան քաղաքում նույնպես արձանագրվել է հիվանդացության աճ մոտ 1.3 անգամ, իսկ մարզերում աճը կազմել է մոտ 1.4 անգամ:

Միևնույն ժամանակ հունվար-նոյեմբեր ժամանակահատվածում աղիքային վարակներով հիվանդացությունը մոտ 1.17 անգամ աճել է 2017թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ (դեպքերի թիվը աճել է 1572-ով):

Գծապատկեր 2. Աղիքային վարակների հիվանդացությունը 2017-2018թթ. հունվար ամսից նոյեմբեր ամիսն ընկած ժամանակահատվածում

2018թ. հոկտեմբեր ամսվա համեմատ (1120 դեպք) նոյեմբերին աղիքային վարակիչ հիվանդությունների դեպքերի թիվը նվազել է 243-ով:

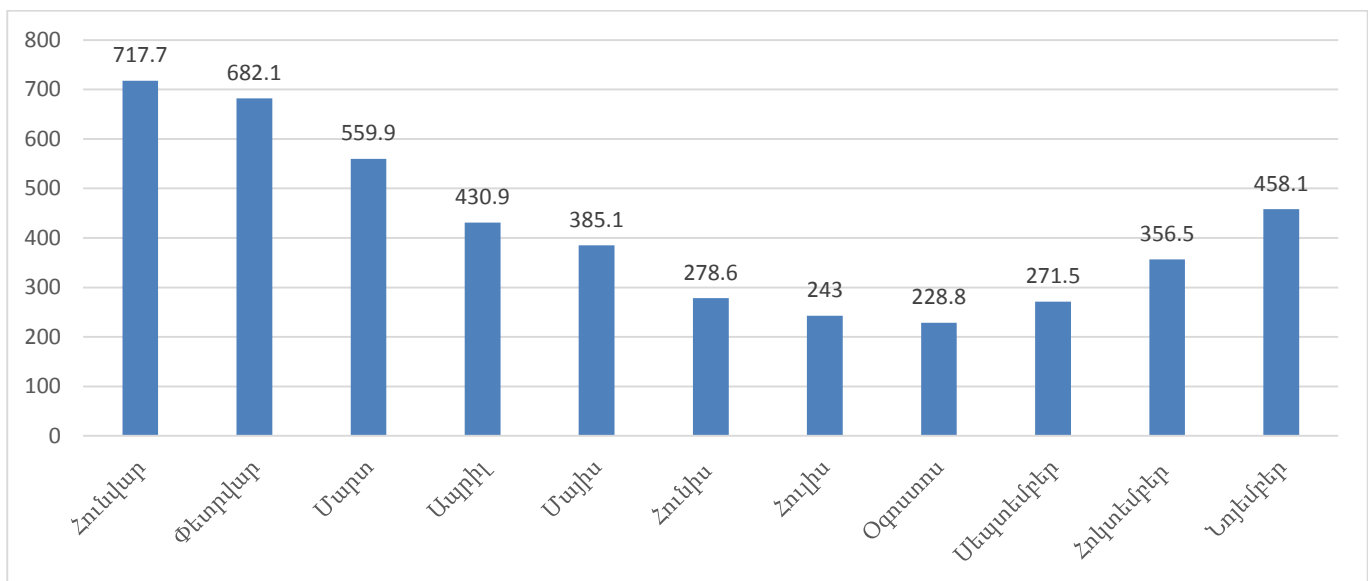
Արձանագրված աղիքային վարակիչ հիվանդությունների օջախներում իրականացվել են համաճարակաբանական հետազոտություններ և հակահամաճարակային միջոցառումներ՝ վարակի հետագա տարածումը և բռնկումների առաջացումը կանխարգելելու նպատակով:

Հայաստանի Հանրապետությունում 2018թ. նոյեմբեր ամսին աղիքային վարակիչ հիվանդությունների բռնկումներ չեն արձանագրվել:

Օդակաթիլային վարակներ

Գրիպ և Սուր շնչառական վարակ

2018թ. նոյեմբեր ամսին, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գրանցվել է սուր շնչառական վարակներով՝ (այսուհետ՝ ՍՇՎ), պայմանավորված ցածր ակտիվություն: ՍՇՎ դեպքերը համեմատած նախորդ ամսվա հետ աճել են 1.2 անգամ, ինչը համահունչ է սեզոնին: 2018թ. նոյեմբերի ընդհանուր ցուցանիշը 2017թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ աճել է 1 անգամ, 2016թ. համեմատ նվազել՝ 2.3 անգամ: Առավել շատ դեպքեր արձանագրվել են 0-4 տ երեխաների շրջանում:

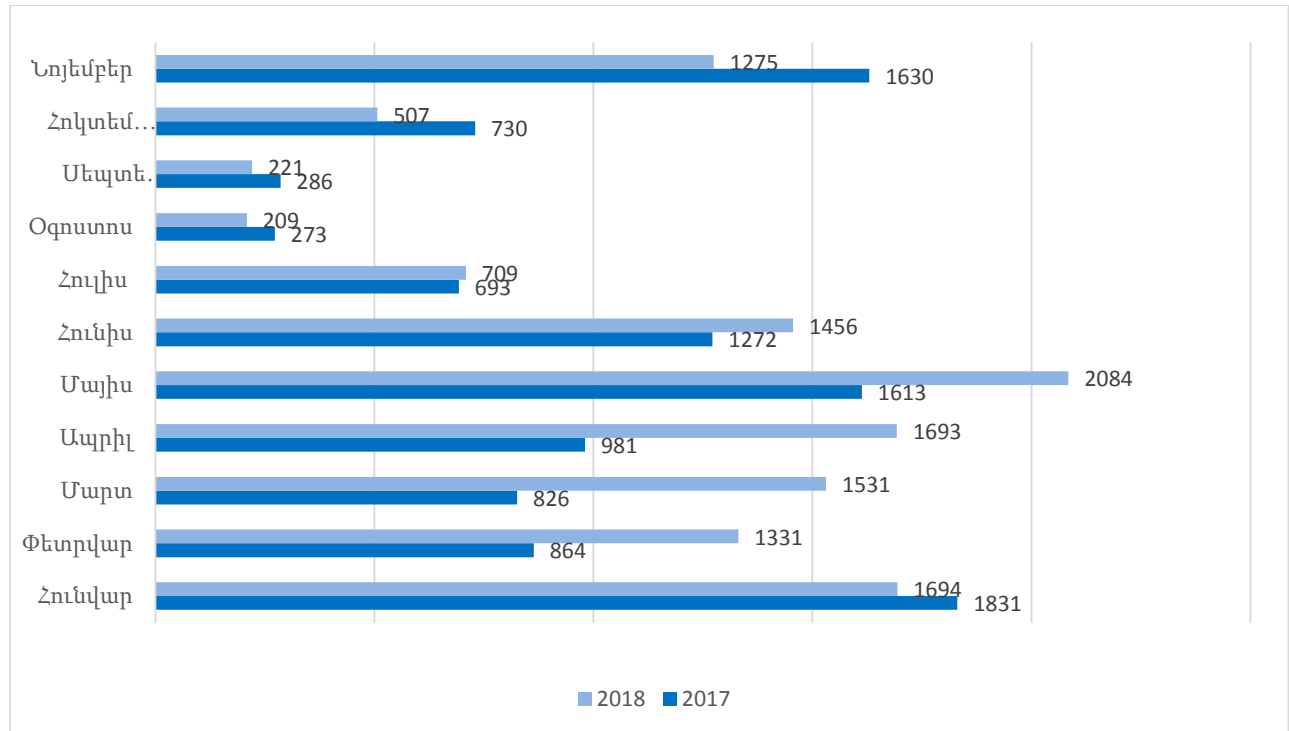

Գծապատկեր 3. 2017-2018 թթ. հոկտեմբեր – նոյեմբեր ամիսների ընթացքում արձանագրված սուր շնչառական վարակների ցուցանիշն ըստ ամիսների 100.000 բնակչի հաշվարկով

Նոյեմբերի ընթացքում գրիպի դեպքային համաճարակաբանական հսկողության շրջանակներում, գրիպանման հիվանդություններից և ծանր սուր շնչառական վարակներից հետազոտվել է 147 նմուշ: Լաբորատոր հետազոտության արդյունքում արձանագրվել է ռինովիրուսի 23 դեպք, բոկավիրուսի 2 դեպք, պարագրիպի 10 դեպք, ադենովիրուսի 8 դեպք, ռեսպիրատոր սինցիտիալ վիրուսի 4 դեպք, մետապնևմովիրուսի 3 դեպք: Նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում արձանագրվել են գրիպ Բ-ի 10 դեպք, ռինովիրուս 40 դեպք, պարագրիպի 12 դեպք, ռեսպիրատոր սենտիցիալ վիրուսի 12 դեպք, բոկավիրուսի 8 դեպք, ադենովիրուսի 4 դեպք:

Այլ օդակաթիլային վարակներ (ջրծաղիկ, քուբեշ, վարակային մոնոնուկլեոզ)

Ջրծաղիկ

Գծապատկեր 4. Հայաստանի Հանրապետությունում 2017 և 2018 թթ հունվար-նոյեմբեր ժամանակահատվածում արձանագրված ջրծաղիկ դեպքերը

Համաձայն վերլուծության տվյալների՝ 2018թ. նոյեմբերին արձանագրված ջրծաղիկ դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ աճել են 2.5 անգամ, իսկ 2017թ նույն ժամանակահատվածի հետ նվազել՝ 1.2 անգամ: Ընդհանուր առմամբ դեպքերի 90.7% արձանագրվել է 0-18 տարեկանների շրջանում, որից 35.3%՝ 3-6 տարեկան երեխաների շրջանում, կազմակերպ կոլեկտիվներում: Հարկ է նշել, որ դեպքերի մեծ մասը՝ (80.7%) արձանագրվել է քաղաքաբնակ բնակչության շրջանում, որտեղ առկա են պայմաններ մարդկանց ավելի սերտ շփման համար: Ընտանեկան և կազմակերպ օջախներում հնարավորության սահմաններում առաջին դեպքերը մեկուսացվում են և հսկողություն է սահմանվում հիվանդի հետ շփված երեխաների նկատմամբ:

Ինչպես երևում է գծապատկերից 2018թ. հոկտեմբերին արձանագրված մոնոնուկլեոզի դեպքերը նախորդ ամսվա համեմատ աճել են 2 անգամ, իսկ 2017թ. նույն ժամանակահատվածի հետ՝ 1.4 անգամ: Նշված ժամանակահատվածում արձանագրվել է մոնոնուկլեոզի 71 դեպք, որից 59-ը՝ 0-18 տարեկան երեխաների շրջանում, ինչը կազմում է ընդհանուրի՝ 83.0%-ը: Բոլոր դեպքերի հայտնաբերման ժամանակ իրականացվում է համաճարակաբանական հետազոտություն՝ ուղղված հիվանդի շրջապատում հիվանդների և վարակակիրների հայտնաբերմանը:

Իմունականիսարգելում

Հայաստանի Հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով իրավիճակը բարենպաստ է: Գրանցվել է կապույտ հազի 8 դեպք չպատվաստած և թերի պատվաստված երեխաների շրջանում:

1 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը նույնաբեր ամսին կազմել է 90% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 2 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 91% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%): 7 տարեկան երեխաների շրջանում պատվաստումներում ամբողջական ընդգրկվածության միջին հանրապետական ցուցանիշը կազմել է 95% (նպատակային ցուցանիշը՝ 90%):

Բնակչության շրջանում պատվաստումներում ընդգրկվածության բարձր ցուցանիշների շարունակական ապահովումը կնպաստի հանրապետությունում կառավարելի վարակիչ հիվանդությունների առումով բարենպաստ համաճարակային իրավիճակի պահպանմանը:

Սուր արտաընդերային վիրուսային հեպատիտներ

Հայաստանի Հանրապետությունում նույնաբեր ամսին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ արտաընդերային սուր վիրուսային հեպատիտի հիվանդացության ցուցանիշը աճել է 1.6 անգամ:

Սույն թվականի նույնաբեր ամսին արձանագրվել է արտաընդերային սուր վիրուսային հեպատիտի 8 դեպք: Վարակման հավանական պատճառները և ուղիներն են ինվազիվ միջամտությունները՝ բժշկական և ոչ բժշկական կազմակերպություններում

(կեսարյան հատում, ատամնաբուժական ծառայություն, սափրում տարբեր սրահներում), սեռական ուղին և ներերակային թմրամիջոցի գործածումը:

Սննդային թունավորումներ

Հանրապետության տարածքում նոյեմբեր ամսին արձանագրվել է սննդային թունավորման բոտուլիզմի 1 դեպք՝ 1 տուժածով: 0-14 տարեկան երեխաների շրջանում թունավորման դեպքեր չեն արձանագրվել: Սննդային թունավորման դեպքը արձանագրվել է Շիրակի մարզում: Թունավորման պատճառ է հանդիսացել տնային պայմաններում պատրաստած պղպեղի պահածոն: Սննդային թունավորման դեպքի վերջնական ախտորոշումը դրվել է համաճարակաբանական տվյալների և կլինիկական նշանների հիման վրա:

Սննդային թունավորման դեպքի կանխարգելման նպատակով օջախում իրականացվել է բժշկահիգիենիկ գիտելիքների տարածում՝ սննդային թունավորումների առաջացման պատճառների, կանխարգելման հիմնական սկզբունքների վերաբերյալ: Սննդային թունավորումների կանխարգելման վերաբերյալ բնակչության իրազեկվածության բարձրացման նպատակով՝ տարբեր լրատվամիջոցներով պարբերաբար իրականացվում է քարոզչություն:

Քիմիական թունավորումներ

Հայաստանի Հանրապետությունում նոյեմբեր ամսվա ընթացքում արձանագրված քիմիական թունավորումների 35.7%-ը գրանցվել է Երևան քաղաքում, իսկ 64.3%-ը՝ մարզերում: Արձանագրված դեպքերի գերակշիռ մասը (44.5%) առաջացել է օրգանական լուծիչների, մասնավորապես՝ շմոլ գազի և այլ կենցաղային նյութերի թունավոր ազդեցությունից, ինչը պայմանավորված է շմոլ գազով թունավորումների սեզոնային բարձրացումով, 20.7%-ը՝ դեղամիջոցներով թունավորումներն են՝ ինքնաբուժման և ծնողի անուշադրության հետևանքով, 21.1%-ն՝ ալկոհոլային թունավորումները՝ ալկոհոլի բարձր չափաբաժինների ընդունումից, 2.2% թունավոր կենդանիների խայթոցի արդյունքում, 4.9%-ն՝ օճառների և լվացող նյութերի թունավոր ազդեցությունից, 1.3%-ը՝ թունաքիմիկատների և 5.3%-ն՝ այլ և չճշտված ծագման թունավոր նյութերի ազդեցությունից:

2018թ. նոյեմբեր ամիսը նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի հետ համեմատելիս, կարելի է դիտարկել, որ քիմիական թունավորումների հիվանդացության ցուցանիշը աճել է 1.4 անգամ, որը պայմանավորված է եղանակային առանձնահատկությունների հետ: